

PASTER PYPE EN ZIJN TIJD 1854-1926

DEEL XI

MECHANISATIE EN MOTORISATIE

Aan boord van een zeilsloep was het werk zeer zwaar, vooral daar het net met de hand binnengebracht moest worden.

De eerste verbetering werd ingevoerd door het gebruik van de stoomspil „donkey”. Het werd eerst in Engeland toegepast en sinds 1870 in Boulonge aan boord van vaartuigen geplaatst.

Tussen 1880 en 1885 werd het voor het eerst te Oostende gebruikt, doch kende aanvankelijk geen succes wegens te hoge onkosten, en ook omdat de bemanning nog niet op de hoogte was van de behandeling.

In 1899 ging Paster Pype het werktuig grondig bestuderen en leerde de behandeling van „donkey” aan zijn leerlingen aan.

In 1889 kwamen Engelse reders op het idee hun drijfnetvisserij met motoren van 30 p.k. uit te rusten. Het duurde evenwel tot 1901 voordat de eerste verwezenlijking er kwam! De LT 368 „PIONEER” kreeg een Amerikaanse motor van 30 p.k., waarmee, bij kalm

De O.74 „Ibis IV”.

weder, een snelheid van 6 1/2 knopen bereikt kon worden.

In 1901 werd te Esbjerg (Denemarken) de eerste zeilsloep uitgerust met een hulpmotor van 1 1/2 p.k. Het werd een succes, en stilaan ging men over tot de motorisatie van de zeilvloot; eerst 2 p.k. en later 4 p.k.

In 1905 waagde men zich reeds aan grotere motoren (8 p.k.), waarmee een snelheid van 5 knopen behaald kon worden. In hetzelfde jaar was het grootste gedeelte van de Deense visserijvloot voorzien van hulpmotoren.

Te Boulogne werd in 1902 een schip in de vaart gebracht dat aangedreven werd door een motor van 200 p.k., de vislier kreeg een hulpmotor van 25 p.k.

In 1905 begonnen de Schotse haringvisserij met proeven, die bewezen dat de motoraandrijving goedkoper was dan stoomkracht, en waarvan de uitslag met zich bracht dat de eigenaars van zeilsloepen er de voorkeur aan gaven een motor in te bouwen.

De „boom” periode voor het bouwen van stoomschepen was voorbij.

In 1905 was Paster Pype naar Denemarken gereisd, had er de hulpmotor leren kennen en keerde terug met een scheepsmotor die hij in zijn school opstelde om er de jonge vissers vertrouwd te maken met de werking en het onderhoud ervan. (De petrolmotor van Paster Pype werd verkocht eind september 1965 en weggehaald in oktober 1965 naar het Zeevaartmuseum te Antwerpen).

De weg naar motorisatie en volledige modernisatie was bij ons geopend. Op 16 mei 1908 werd de Coöperatieve IBIS gesticht, die tot doel had vissersvaartuigen te kopen en uit te baten.

Hetzelfde jaar kwam, door toedoen van Prins Albert, een motorboot uit Denemarken met een 16 p.k. hulpmotor aan, die als O.74 „IBIS IV” ter visserij voer.

In 1908 werd met de rederij Vandewalle-Bauwens een plan uitgewerkt voor de bouw van een eerste grote motorsloep O.200 „PIONEER I” waarvoor Prins Albert de motor van 28 p.k. leverde.

Op 31 december 1910 telde de Oostendse vissersvloot reeds 6 motorvaartuigen: O.77 „PIONEER II” (28 p.k.), O.73 „IBIS III” (28 p.k.), O.74 „IBIS IV” (16 p.k.), O.50 „L'AVENIR” (60 p.k.), de „JEANNE & RAYMOND” (75 p.k.) en „L'AVANCE” (25 p.k.). Te Zeebrugge waren toen reeds 2 sloepen uitgerust met een hulpmotor. En in 1912 telde onze vloot 16 vaartuigen met een hulpmotor.

Vluchtelingen die van overal naar Oostende kwamen.

DE OORLOGJAREN 1914-1918

PASTER PYPE EN DE VLUCHTELINGEN

Op 12 augustus 1914 kwamen de heren Elleboudt en Lefèvre toevallig naar het politiecommissariaat op de Grote Markt.

Tot hun grote verwondering vonden ze daar een aantal mensen, vooral vrouwen en kinderen, die op hun pakken zaten. Ze vertelden dat ze afkomstig waren uit Thienen, uit de omstreken van Leuven en dat beide steden in brand stonden.

Zij waren 's avonds aangekomen en hadden de nacht in de gang van het politiecommissariaat doorgebracht. De burgemeester wist niet wat te doen, zodat voornoemde heren besloten zelf voor die mensen te zorgen.

Door tussenkomst van E.H. Pype, hoofd-aalmoezenier van het zeezeven, werden ze ondergebracht in de St. Andreas visserij-school op het St. Petrus en Paulusplein.

Dadelijk werd ook vlees, brood en koffie bijgehaald, want de sukkelaars hadden van daags te voren niets meer gegeten. Of ze tevreden waren eens smakkelijk te kunnen eten en uit te rusten, hoeft niet eens gezegd te worden.

Dit was nog maar het begin, want dagelijks kwamen nu ganse treinen met vluchtelingen toe uit alle hoeken van het land. Paster Pype was dagelijks in de weer om die ongelukkigen zoveel mogelijk te helpen samen met de heren Hamman en Elleboudt.

De St. Andreas Visserijschool en de Vissersgilde zaten reeds stampvol, zodat beroep moest gedaan worden op de scholen van het Hazegras.

Op het ogenblik van de aankomst van de Duitse troepen waren een groot deel van de vluchtelingen naar het buitenland gevlucht, en bleef er slechts nog een klein gedeelte over die bij de aanvang van de bezetting naar hun haardsteden teruggestuurd werden.

Archief E. Vanalderweireldt
bewerkt door
Martine Vandenberghe.

*Niets van deze tekst of foto's
mag overgenomen worden
zonder schriftelijke toelating
van de uitgeefster.*